

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2020. DECEMBER

TETT ÉS VÉDELEM
LIGA

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	3
A Tett és Védelem Liga	4
A jelentésről	5
Módszertan	7
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2020. december	10
Rongálás	10
Fenygetés	11
További gyűlöletcselekmények	12
Közösségi hírek, reakciók	13
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	14
Egyéb hírek	16
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	20
A hónap krónikája	21
Kapcsolat és támogatás	22
Felhasznált irodalom	22
Impresszum	23

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem jelentős része az antiszemita incidensek előfordulásának nyomon követése. A Tett és Védelem Liga egyik célja, hogy a társadalom szélesebb köreiben felhívja a figyelmet az antiszemitizmusra. Ennek elsődleges eszköze a közéletben előforduló gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos folyamatos és szakmailag megalapozott monitoringtevékenység. Az antiszemita incidensekre és egyéb gyűlöletcselekményekre vonatkozó információk gyűjtése és elemzése hiányában sem a zsidó közösségek, sem az egyének számára nem lehet valós védelmet biztosítani. Az adatgyűjtés eredményét a Tett és Védelem Liga havi rendszerességgel közzéteszi havi jelentések formájában, az egyes országokra/régiókra vonatkozó megállapítások összefoglalóját pedig éves jelentésben publikálja.

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentések mindkét cselekményt összefoglalóan 'gyűlöletcselekményeknek' nevezik.

Az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és az egyéb típusú gyűlölet-bűncselekmények közötti fő különbség az antiszemita motiváció megléte. Az egyes országok eltérő törvényei és jogszabályi alkalmazásai következtében változó, hogy a büntetőjog szerint mely antiszemita incidensek számítanak bűncselekménynek. Előfordulnak olyan gyűlölet motiválta cselekmények is, amelyek ugyan felzaklatják a zsidó közösséget, mégsem tekinthetők bűncselekménynek, például a szólásszabadság égisze alatt. Az általános áttekintés megszerzése és az időbeli változások vizsgálata érdekében a Tett és Védelem Liga szerint mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

A minél szélesebb körű monitorozás érdekében a Tett és Védelem Liga többféle forrást alkalmaz. Az események regisztrálásán kívül, az egyes incidensek különböző jellemzőit is számba vesszük. A dokumentálás során rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére (amennyiben ismert), célpontjára és (esetleges) következményeire vonatkozó adatokat, valamint megkülönböztetjük egymástól az eltérő cselekménytípusokat.

Ebben a hónapban Alapítványunk két antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyből egy eset a rongálás, egy pedig a fenyegetés kategóriájába tartozott. Az egyik rongálás esetében kegyeletstértés történt a tállyai zsidó temetőben. A fenyegetés esetében pedig zsidókat fenyegettek meg levélben Nagykállóban.

A További gyűlöletcselekmények kategóriájába ebben a hónapban nem került hír. Ebbe a fejezetbe kerülnek azon hírek, események melyek bár gyűlöletcselekmények, az időpontjuk ismeretlen, vagy jelen-

téktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

Alapítványunk ebben a hónapban új eljárást nem kezdeményezett és a korábbi eljárásainkkal kapcsolatban sem történt előrelépés.

A TETT ÉS VÉDELEM LIGA

Az elmúlt évtizedben erősödött az antiszemitizmus Európában. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA)¹ felmérései és a Rágalmazásellenes Liga (ADL) Global 100² tanulmányai jól mutatják az antiszemitizmus széles spektrumát és időbeli változásait.

Az antiszemita incidensek az események tartalmát, megnyilvánulási módját és elkövetőit tekintve meglehetősen különböznek egymástól a monitorozott országokban. A modern antiszemitizmus leginkább az iszlámizmushoz és a szélsőséges jobb-, illetve baloldali csoportokhoz köthető. Iszlámista megnyilvánulások leggyakrabban Nyugat-Európa azon országaiban fordulnak elő, ahol nagyobb számú muszlim lakosság él, míg Kelet- és Közép-Európában ritkaságnak számítanak. A szélsőbaloldali antiszemitizmus Nyugat-Európában gyakran az anticionizmus álcája mögé bújlik, és rendszerint a közel-keleti

konfliktushoz köthető. Kelet- és Közép-Európában a jobboldal zsidókkal szembeni előítéletességének van hagyománya, és nem csupán a fasizmushoz és a nácizmushoz köthető, hanem időnként populista-nacionalista csoportok köreiben is megjelenik. Az elmúlt évtizedben számos országban érezte magát egyre nagyobb veszélyben a zsidó közösség. A veszélyérzet nem csak a zsidók és zsidó intézmények ellen irányuló fizikai támadások terjedése miatt növekszik, hanem az egyre terjedő összeesküvés elméletek, a gyűlölet online megnyilvánulásai és az olyan politikai kampányok miatt is, amelyek be kívánják tiltani például a brit milá szertartást és a kóser étkezést.

Az antiszemitizmus elleni harc egyre sürgetőbb probléma Európában. A Tett és Védelem Liga azért jött létre, hogy felfedje a modernkori antiszemitizmus mozgatórugóit és hatékony védelmet biztosítson ellene.

¹ Az EU alapjogi ügynöksége: „antiszemitizmus – az európai unióban 2008 és 2018 közötti rendelkezésre álló adatok áttekintése”
² [HTTPS://GLOBAL100.ADL.ORG](https://global100.adl.org)

A JELENTÉSRŐL

Az antiszemitizmus általános megítélése és kezelése sokszor szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele a tényleges helyzet megismerése, amelynek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek³ monitorozása.

A Tett és Védelem Liga 2019-től kezdve Európa 7 országában folytat monitoringtevékenységet. Első lépésként jelenleg Ausztriában, Csehországban, Norvégiában, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában és Svédországban gyűjtünk adatokat, később további országokra is ki fogjuk terjeszteni tevékenységünket. Az antiszemitizmus monitorozását illetően az országoknak megvannak a maguk sajátosságai, melyek között meglehetősen nagy különbségek fedezhetők fel. Bizonyos országokban több olyan szervezet is működik, amely a Tett és Védelem Ligához hasonló céllal rendelkezik, míg máshol elhanyagolható mértékű vagy egyáltalán nincsen hasonló tevékenység. A Tett és Védelem Liga semmi esetre sem szeretne a meglévő szervezetek helyébe lépni, információcserére törekszünk és együttműködéseket szeretnénk létrehozni.

A havi jelentéseken túl, az incidensek részletes elemzését ismertető éves összefoglaló jelentéseket is készítünk. A jelentéseket angol nyelven, illetve a legtöbb esetben a helyi nyelven is közzétesszük.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények és incidensek egyfajta üzenetnek tekinthetők, nem csak az adott áldozatra, hanem egy nagyobb közösség felé irányulnak. Az antiszemitizmus és az egyéb gyűlölet-bűncselekmények tehát nem csak egy adott személyt, hanem az egész társ-

adalom szerkezetét támadják. Ez természetesen nem csökkenti az áldozatok által átélt fájdalmat és lelki traumát. Ezen bűncselekmények gyakran nem csak az áldozatokra vagy a tulajdonukra jelentenek veszélyt, de gyakran az áldozat önbecsülése és méltósága is csorbát szenved. Az incidensek azt érzékeltetik, hogy az áldozat nem egyenrangú tagja vagy egyáltalán nem is tagja a társadalomnak. Mivel a gyűlölet-bűncselekmények általánosságban az áldozat valamely (vélt vagy valós) megváltoztathatatlan tulajdonsága ellen irányulnak, az áldozat szinte védtelen. Az áldozatok sokszor félnek, hogy hasonló vagy még rosszabb atrocitások érik majd őket, ha azonosítják az elkövetőket az illetékes hatóságnál. Az incidensek nem megfelelő kezelése könnyen vezethet másodlagos viktimizációhoz, amikor az áldozat elhiszi, hogy ő a hibás, amiért például nem volt elég elővigyázatos, stb. Ezek a típusú bűncselekmények, mint már említettük, egy egész közösséget érintenek. Áldozatai sokszor felelősek, mivel számos esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott megtámadott csoport tagja. Ez azt jelenti, hogy a megtámadott csoport minden tagja potenciális áldozattá válik és félhet, hogy a jövőben ő maga is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontja lesz. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, amelyek hosszú idő óta ki vannak téve az előítéletességnek. Annak hosszas bizonyítása szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezen cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen incidensek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve súlyos következményekkel járhat, hiszen egyrészt felbátorítja az elkövetőket, hogy hasonló cselekményeket kövessenek el, másrészt az egész társadalom összetartó erejét csökkenti⁴.

Nem túlzás azt állítani, hogy kevesebb gyűlölet-bűncselekményt jelentenek és dokumentálnak, mint amennyi valójában

³ Részletekért lásd a *Műdszerian* fejezetet.

⁴ Levin és McDevitt 1999, 92-93; OSCE/ODIHR 2009a, 19-21; OSCE/ODIHR 2009b, 17-18; Perry 2001, 10).

történik. Az elkövetett és a bejelentett bűncselekmények számában való országokbeli eltérés nem feltétlenül köthető a zsidók számához. A kevesebb bejelentett cselekmény egyik oka, hogy az áldozatok sokszor nem jelentik az eseteket a rendőrségen vagy az illetékes hatóságnál. Ennek több magyarázata lehet. Sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik az eseteket, akár felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van továbbá, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat vagy nem tudja hova fordulhatna segítségért. Az áldozatok tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül és a bejelentés miatt még többet fognak szenvedni, illetve azt is feltételezhetik, hogy a hatóságok nem

tudják majd bizonyítani a gyűlöletmotivációt, így a bejelentés hiábavaló.

A civil szervezetek segíthetnek ezen problémák orvoslásában, együttműködhetnek a rendőrséggel és az illetékes hatóságokkal, valamint egyfajta közvetítő szerepet is betölthetnek az áldozat és a hatóság között. A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy felhívják a hivatalos szervek figyelmét a gyűlölet motiválta bűncselekményekre és az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendeket rajzoljanak fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra terelésében, jogi védelmet nyújthatnak az áldozatoknak, és egyéb módon segíthetik őket.

MÓDSZERTAN

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motíválta incidensekkel, melyeket az EBESZ a következőképpen definiál⁵ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motívál⁶
- gyűlölet motíválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. Habár az antiszemitizmusnak létezik egy széles körben elfogadott meghatározása (lásd IHRA 2017), a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozóan jelenleg nincs egy következetes definíció a Tett és Védelem Liga által monitorozott országokban.

A jogi következmények is eltérőek az egyes országokban, így előfordulhat, hogy ami bűncselekménynek számít az egyik országban, nem törvényellenes egy másikban. Egyértelmű példa erre az ún. holokauszttagadás, amely Magyarországon például jogellenes, míg a Tett és Védelem Liga által monitorozott számos másik országban nem törvénysértő. A Tett és Védelem Liga adatgyűjtése meglehetősen széleskörű, igyekszünk minden esetről beszámolni jelentéseinkben, ugyanakkor előfordulhat, hogy egymáshoz hasonló eseteket bizonyos országokban bűncselekményként, míg máshol „csak” incidensként tartunk nyilván. Mindig az adott ország büntető törvénykönyve szerinti meghatározást vesszük alapul. Úgy véljük, hogy e különbségek okozta problémák idővel csökkenni fognak, ahogy egységes meghatározásokat

és jogszabályi rendelkezéseket fogadnak el az Európai Unióban.

Jelentéseinkben részletesen ismertetjük a gyűlölet motíválta incidenseket és bemutatjuk, hogyan igyekszünk kezelni a problémákat. Jelentéseink nemzetközi és független monitorozásokon, helyi tudósítóktól szerzett információkon, valamint azonos vagy hasonló ügyekkel foglalkozó szervezetek gyűjtötte adatokon alapulnak.

A havi jelentések a lehető legtágabb értelemben veszik számba az antiszemitizmus motíválta gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket, bemutatva azok elkövetőit, célpontját, módszereit és üzenetét. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos azonban, hogy az antiszemita motivációt meg lehet állapítani, azaz, hogy az elkövető a zsidósághoz való tartozás vagy annak feltételezése miatt választotta az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő.

A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk minden esetet, amely a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába tartozik. Ezek lehetnek az adott ország büntető törvénykönyve által nevesített bűncselekmények (például közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban a büntető törvénykönyvben szereplő egyéb tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható.

A gyűlöletcselekmények azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített indikátorok⁷ vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettnek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. A média figyelésén és helyi tudósítók beszámolóin túl, a Tett és Védelem Liga az

5 A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, a gyakorlati munkában azonban nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

6 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény (OSCE/ODIHR 2009a, 24). Ennek általunk való kezelését lásd később.

7 Ezeket a *Módszertan* részben ismertetjük.

áldozatok bejelentéseire támaszkodik. Magyarországon 24 órás forródrót működik, amely megkönnyíti a bejelentést. Célunk, hogy más országokban is létrehozzunk hasonló szolgáltatást, hogy a helyi nyelveken lehessen bejelentéseket tenni. Ezen kívül lehetőség van névtelen online bejelentésre is, ennek különösen nagy jelentősége lesz a beszámolóink szempontjából. Ha az áldozat nem tud vagy nem szeretne bejelentést tenni, a Tett és Védelem Liga közvetítő révén tudja támogatni az áldozatot a folyamatban. Közvetítő lehet az áldozat családtagja, ismerőse, az incidens tanúja vagy egy másik civil szervezet.

A Tett és Védelem Liga deklarált célja, hogy szoros kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel bizonyos országokban az incidensek áldozatai vagy tanúi először a hatóságokat értesítik.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: televízió, rádió, valamint a sajtó nyomtatott és internetes változata. A jelentések lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

A közbeszédet szakértői csoport monitorozza. Célunk, hogy a média egyre növekvő szeletét folyamatos megfigyelés alatt tarthassuk. A monitorozás kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, minden nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, valamint az online hírportálokra, a közösségi oldalakra és a szélsőséges, gyűlöletkeltő honlapokra is. A monitorozás folyamata rendszeresen és következetesen, pontosan kidolgozott szabványok alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyan incidensek is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítunk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak a monitorozott országban történt

gyűlöletesemények; nem számít, hogy az áldozat az adott ország állampolgára vagy sem

- minden cselekedet, incidens, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ha a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény vagy épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- a Tett és Védelem Ligának bejelentett antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha túlmennek a politikai közlésen és a hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, melyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹:

- az adott monitorozott országhoz és az ország zsidóságához köthető antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamilyen oknál fogva nem tartoznak a statisztikába (például nem az adott országban történtek, nem bizonyítható az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei)
- gyűlöletkifejezések, amelyek rendszeresen megjelennek honlapokon, kommentekben és online fórumokon, de amelyekről nem érkezett bejelentés a Tett és Védelem Ligához
- egyéb hírek, amelyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz.

⁸ A kritériumok kialakításakor felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását módosítottuk; a jelenlegi leírások eltérnek a 2013-ban használt meghatározásoktól.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Fentebb említettük a különböző indikátorokat, amelyek segítenek eldönteni, hogy az adott incidens elkövetését előítélet motiválta-e vagy sem.

Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, az incidens helyszínére és időpontjára vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk és szintén lejegyezzük, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen – akár jogi – következményei.

A cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeit is rögzítenünk. Az esetek tipizálását kétféle módon végezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és holokauszttagadás.

A másik csoportosításkor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* című útmutató ajánlása alapján a következő hétféle cselekménytípust különböztetjük meg¹⁰:

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül
 - bombák és levélbombák
 - emberrablás
- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is beleértve, amikor a dobás célt téveszt

- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű és konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán meglepetés volt
 - zaklatás
 - rágalmozás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlöletbeszéd
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - gyűlöltbeszéd az irodalomban és a zenében
- Diszkriminációs esetek

Elsődleges fontosságúnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek az incidensek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amelyben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó (Perry 2001, 8). A statisztikai adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹¹ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ CEJI 2012, 10–12

¹¹ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) a Rágalmazásellenes Liga (ADL) jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK – 2020. DECEMBER

A Tett és Védelem Alapítvány decemberi monitoringtevékenysége során két antiszemita gyűlöletesekményt azonosított, melyek a rongálás és a fenyegetés kategóriájába tartoztak.

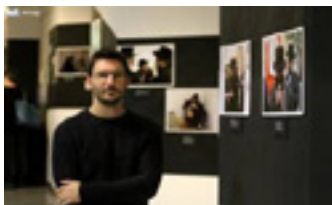
RONGÁLÁS

Rongálás és kegyeletsértés a tállyai zsidó temetőben

Forrás: akibic.hu, tev.hu, neokohn.hu

2020. december 9-14. Keresztény önkéntesek a zsidó újévkor és szombaton akarták rendbe tenni a temetőt, amelyben ráadásul hatalmas tüzet is gyújtottak – számolt be az ügyről a *Kibic.hu*.

2020-ban több alkalommal is nekiindult egy csapat főként keresztény önkéntes, hogy rendbe tegye az elhanyagolt tállyai zsidó temetőt. A hírről először a *magyarkurir.hu*-n olvashattunk, ahol az akció vezetője, Illyés Bence nyilatkozott. Illyés hosszan beszélt arról, milyen nagy szükség van ma Magyarországon arra, hogy keresztények társadalmi felelősségérzetből zsidó temetőket újítsanak fel, hiszen sok sírhely épp a holokauszt miatt került ilyen rossz állapotba. „Az egyik legszembetűnőbb és legnemesebb formája az önkéntességnek, egy olyan ügyért tenni valamit, amihez nincs közvetlen kapcsolódásom semmilyen szinten, és még elvárni sem tudok semmilyen viszonzást senkitől” – fejtette ki korábban tevékenységükről Illyés Bence.

Illyés Bence - forrás: akibic.hu

A dolog pikantériája azonban, hogy a temető rendbetételének első alkalmát Illyésék épp a zsidó újév napjára időzítették. A projekttel kapcsolatban Illyés a Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány (Mazsök) elnökéhez, Szabó Györgyhöz fordult anyagi támogatásért még 2020 júliusban, aki elő-

ször biztosította Illyést arról, hogy pénzt is kaphatnak a terveikhez. Szabó György a papírok áttanulmányozása során azonban észrevette, hogy a tállyai temető rendbetételét épp a zsidó újévre időzítették az önkéntesek.

„Azonnal jeleztem Illyés Bencének a problémát, és kértem, hogy tegyék át a munkálatoikat egy másik időpontra, amit ő határozottan elutasított. Arra hivatkozott, hogy nem tudja átszervezni az önkénteseket, ...” - nyilatkozta a Kibicnek Szabó György. „Illyésék kárt okoztak a sírokban, nem beszélve a halottak emlékének meggyalázásáról. Érthetetlen számomra, hogy miért tesz ilyet egy olyan ember, aki zsidóság kutatásával foglalkozik, és maga is tanult az OR-ZS-én (Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem)” - folytatta Szabó György, aki feljelentést tett az ügyben.

Később Illyés Bence, a temető takarítását végző aktivista a *Neokohn.hum* közzétett levelében válaszolt a rongálás vádjára. Szerinte „nem történt károkozás a temetőben, sem a sírokban, sem pedig a temető általános állapotában, ezzel ellenkezőleg, közel kétfélmillió forint ráfordítással újult meg az évtizedek óta elhanyagoltan álló temető, amely most így újra látogatható lett, ahogy ez a mellékelt videókból és képekből is kiderül. Ezúton elnézést kívánnék kérni mindazoktól, akiket érzékenyen érintett a projekt kivitelezése, időpontja, vagy vallásukban bármilyen más formában sértve érzik magukat a tállyai projekt kapcsán. A temető-mentő önkéntes projekt a legjobb segítő, értékmentő szándékból született meg és lett megvalósítva, ...”

Illyés szerint nem igaz, hogy szombaton dolgoztak volna a sírok között.

A fentiekre reagált Szabó György, a Mazsök elnöke:

„A temető karbantartása esetén az elsődleges szempontnak kell lennie az időpont meghatáro-

forrás: akibic.hu

zásának, hogy az ne essen szombatra vagy ünnepre. A vallásos zsidó ismerősökön túl vannak nagy nevű vallási tekintélyek Magyarországon, mint például Oberlander Baruch vezető rabbi úr, akit meg lehetett volna kérdezni minderről. A temetőben való munka nem volt olyannyira halaszthatatlan, hogy azt Újév napján kelljen elvégezni.”

FENYEGETÉS

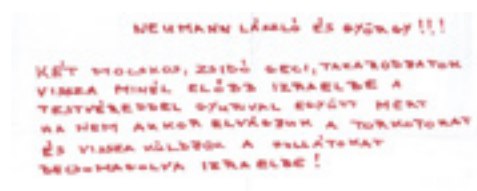
Zsidókat fenyegetnek levélben Nagykállóban
Forrás: tev.hu

2020. december 1. Alapítványunkhoz 2020. november végén érkezett bejelentés egy nagykállói testvérpártól, hogy folyamatosan fenyegető leveleket kapnak, melyet a

postaládájukba dobnak be.

A levelekben a zsidó származásuk miatt életveszélyes fenyegetések vannak leírva. Többször felszólították őket, hogy költözzenek vissza Izraelbe, mert ellenkező esetben elvágják a torkukat, és a holttestüket pedig becsomagolva a levél írója küldi vissza Izraelbe.

A bejelentést követően a Tett és Védelem Alapítvány azonnal megkezdte az ügy kivizsgálását.

forrás: tev.hu

TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A További gyűlöletcselekmények kategóriájába ebben a hónapban nem került hír. Ebbe a fejezetbe kerülnek azon hírek, események melyek bár gyűlöletcselekmények, az időpontjuk ismeretlen, vagy jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Szalai Kálmán: Demeter mindenképpen átlépett egy határt

Forrás: nepszava.hu, neokohn.hu, tev.hu

2020. december 1. Mint előző havi jelentésünkben is ismeretes Demeter Szilárd miniszteri biztos, a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója nagy tiltakozást kiváltó írást tett közzé az Origón, amelyben Európát „Soros György gázkamrájának” nevezte, Soros Györgyöt pedig a „liberális Führernek”, akit „liberárja hadserege” szolgálba módon istenít, „mint anno Hitlert a sajátjai.” Szerinte a „liberárják most a lengyeleket és a magyarokat akarják kizárni abból a politikai közösségből, aminek tagjaiként még vannak jogaink. Mi vagyunk az új zsidók.”

Demeter Szilárd véleménycikkét többek között elítélte Köves Slomó, az EMIH – Magyar Zsidó Szövetség vezető rabbija, a TEV alapítója, a MAZSIHISZ, Izrael és az Amerikai Egyesült Államok magyarországi nagykövetsége és az American Jewish Committee (AJC) közép-európai szervezete.

A megjelenést követően a főigazgató több nyilvános bejegyzésében kiállt saját eszmefuttatása mellett, majd egy nap elteltével mégis úgy döntött, hogy visszavonja cikkét és törli Facebook-oldalát.

A Tett és Védelem Alapítvány titkárát Szalai Kálmánt a *Népszava* kérdezte meg az ügyről. Szalai Kálmán elmondta, hogy a

TEV jogászai szerint Demeter Szilárd ugyan megengedhetetlen módon írt a vészorszakról, azonban az a hatályos magyar büntetőjogi szabályozással nem tűnik regulázhatónak: lévén a holokausztot nem tagadta, nem

vonta kétségbe, igazolására nem törekedett, így a feljelentésnek nem lenne meg a jogi alapja.

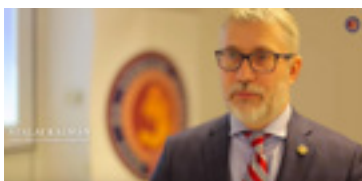
Az eset azonban arra is rámutat – folytatta Szalai Kálmán –, hogy a jogi eszközöktől függetlenül mindannyiunknak – és különösen a közszereplő véleményformálóknak – erkölcsi felelőssége, hogy ne legitimáljunk antiszemita attitűdöket. Az utóbbi években „ebben a tekintetben sajnos durva határátlépések történtek jobb- és baloldalon egyaránt”.

Szalai Kálmán a *Neokohn* kérdésére is megerősítette, hogy Demeter írásával kapcsolatosan nehéz jogi eszközökkel fellépni.

„Nem először fordul elő, hogy politikus vagy közszereplő átlép egy bizonyos határt. Amikor László Imre 11. kerületi polgármester szerint Adolf Hitler »megérdemelten lett az év embere«, vagy amikor Bíró László ocsmány, antiszemita módon uszított, ezek egyike sem lépte át a büntethetőség határát, azonban a közmegegyezés szerint ezek mind vállalhatatlan kijelentések.”

A TEV titkára hozzátette: „Komoly erkölcsi felelőssége van mindazoknak, akik közösséget vállalnak olyanokkal, akikről napvilágra kerültek antiszemita megnyilvánulások, hiszen az utóbbi időben számos ilyen jellegű kijelentés következmények nélkül maradt.” Szalai azt is elmondta, milyen szempontokat érdemes figyelembe tartani:

„A Tett és Védelem Alapítvány minden ilyen esetben azt vizsgálja, hogy vajon húzódik-e mögötte antiszemita szándék vagy pusztán tudatlanság és felelőtlenység áll az ilyen jellegű kijelentések mögött.”

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Magyarország: Orbán antiszemitizmus-problémája

Forrás: hirklikk.hu, dw.com/de

2020. december 21. A számos nyelven sugárzó német közszolgálati műsorszórá, a Deutsche Welle írásában megállapította: Magyarországon nagyobb biztonságban élnek a zsidók, mint Németországban, vagy Franciaországban, de a hatalom antiszemitáknak udvarol, antiszemita retorikát használ, és a zsidó szervezetek aggódnak. A cikk szerint az utóbbi időben halmozódnak a Magyarországról érkező, náci hasonlatokról szóló hírek, de új minőség, amit Demeter Szilárd az Origóban írt.

A cikk ismertette Demeter írását és az azt követő magyarországi és nemzetközi felháborodást, majd megállapította: Demeter nem túl meggyőzően bocsánatot kért és visszavonta az írást, de a hivatalától nem kellett megválnia. Az ilyen események miatt rendszeresen antiszemitizmussal vádolják a kormányt, amely ezekre nem valami visszafogottan reagál. A magyar kormány szerint a zsidók összehasonlíthatatlanul biztonságosabban és szabadabban élnek Magyarországon, mint Nyugat-Európában. A kormányfő nemrég még azt írta: "Magyarországon elképzelhetetlenek olyan nyílt fenyegetések és támadások a zsidó emberek ellen, mint manapság Németországban".

Valójában, ellentétben például Franciaországgal vagy Németországgal, Magyarországon alig fordul elő zsidók és zsidó intézmények elleni erőszak. Az EU Alapjogi Ügynökségének (FRA) 2018-as tanulmánya szerint a Magyarországon élő zsidók biztonságosabbnak érezték magukat, mint bármely más EU-országban élők. Csak tizenhárom százalék mondta azt, hogy fél fizikai erőszak áldozatává válásától a közeljövőben. Összehasonlításképpen: Franciaországban a válaszadók 58 százaléka félt ettől, Németországban 47 százaléka.

"Ez a kormány nem antiszemita" - mondta

Kovács András, a budapesti Közép-európai Egyetem (CEU) zsidó tanulmányainak professzora a DW-nek adott interjújában.

Mindemellett rendszeresen körüludvarol antiszemita kijelentéseket tevő személyiségeket. Közülük a cikk kiemelte Raffay Ernőt, Bayer Zsoltot, és részletesen idézte néhány megnyilvánulásukat.

A cikk azonban rámutatott: a magyar ellenzéknek is adódik antiszemitizmus-problémája, és erre felhozta a jobbkios Bíró László közös jelölését, emlékeztetve arra, hogy néhány évvel korábban Bíró antiszemita megjegyzéseket tett Facebook-oldalán. Hozzátette: Bíró többször is bocsánatot kért ezért, de az eset így is kárt okozott az ellenzéki szövetségnek.

Izraeli nagykövet: Magyarországon szabadon sétálhatnak az utcán a zsidók

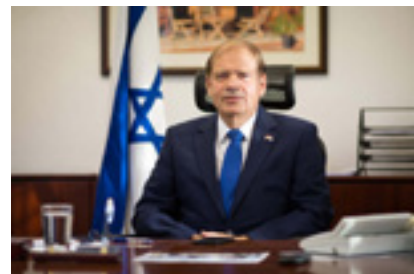
Forrás: magyarnemzet.hu

2020. december 22. A *Magyar Nemzet* Yacov Hadas-Handelsmant, Izrael Állam budapesti nagykövétét kérdezte az elmúlt hetek magyarországi antiszemita botrányairól.

Először Baranyi Krisztina ferencvárosi polgármester antiszemita kijelentéséről kérdezte az újság.

– Igen, hallottam, de nem akarok sok szót pazarolni erre, hogy az ilyen kifejezések ne kapjanak felesleges nyilvánosságot.

Nagyon egyszerű, ennek a szóhasználatnak nincs helye a XXI. századi beszédben – különösen Európában, természetesen Magyarországon sem –, főleg akkor, ha egy olyan közszereplőről beszélünk, akinek pozitív példát kell mutatni ezzel kapcsolatban. Civilizált vitában, bármennyire is heves, az ember nem használ

Yacov Hadas-Handelsman izraeli nagykövet - Fotó: Izrael Állam Nagykövetsége, Budapest

hat ilyen szavakat! Nemcsak zsidókkal, hanem bárkivel szemben. Szégyen, amikor ilyen dolgok történnek, és leginkább annak a társadalomnak, ahol ez előfordulhat. – mondta az izraeli nagykövet.

Aztán az újságíró Demeter Szilárdnak, a Petőfi Irodalmi Múzeum igazgatójának nagy port felvert publicisztikájáról kérdezte a nagykövetet, melyben Soros Györgyöt a Führerhez, Európát a gázkamrákhoz hasonlította. „A nagykövetség az azóta visszavont cikkekre akkor csak egy rövid közleménnyel reagált” – vetette fel az újságíró.

– Igen, ebben arra figyelmeztettünk, hogy senki ne relativizálja a holokausztot. A holokauszt semmi máshoz nem hasonlítható. Ne koptassuk el a kifejezést! Ne feledkezzük meg arról, hogy mit jelent! Különbön egyszer azon kapjuk magunkat, hogy már akkor is ezt a szót használjuk, ha a csapatunk elvesztett egy fontos labdarúgó-mérkőzést. Sok mindenről lehet vitatkozni, de a holokausztot hagyjuk ki belőle! Ez az emberiség történelmének legsúlyosabb ismert bűntette, ami, reméljük, soha többé nem ismétlődik meg. Szerencsére ezt Demeter

Szilárd is megértette, és azóta eltávolította a cikkét – válaszolta Yacov Hadas-Handelman.

„Michael Roth német szociáldemokrata államtitkár nyáron azzal vádolta Magyarországot, hogy erősödik az antiszemitizmus. Ön is ezt tapasztalja?”

– Én szeretem a véleményemet tényekre alapozni. Szóval hadd szolgáljak két ténnyel. Először is: a Rágalmazás-ellenes Liga (ADL) nevű zsidó szervezet antiszemita támadásokat vizsgáló listáján Magyarország az európai országok közül az utolsó helyen állt. Az idei évben összesen nagyjából harminc incidens történt az országban. Persze egyetlen eset is sok, de azért nem mindegy, mennyihez képest. Másodszor: már egy éve szolgálok Magyarországon, keresztül-kasul bejártam. Európát is jól ismerem, így bizton állíthatom, a kontinensen Magyarország szinte az egyetlen hely, ahol egy gyakorló vallásos zsidó szabadon sétálhat az utcán anélkül, hogy bármitől tartania kellene – fejezte be, a hosszabb interjú magyar vonatkozású részét az izraeli nagykövet.

EGYÉB HÍREK

Antiszemita botrány egy mai indexes régi lapjában

Forrás: drot.info, mandiner.hu

2020. december 8. Az Index jelenlegi újságírójának, Nótin Tamásnak komoly múltja van a Jobbik pártsajtójában – írta meg a *Drót.info* nevű internetes portál.

Nótin Tamás – forrás: mandiner.hu

Nótin Tamás korábban a jobbikos Barikád és az Alfahír munkatársa is volt. A Barikád szerkesztőbizottsági tagjaként például belekeveredett

a radikális hetilap legnagyobb zsidóellenes botrányába is. Nótin Tamás korábban a Jobbik önkormányzati képviselője is volt Rákosmentén.

Nótin azonban nem az Alfahírnél kezdte a Jobbik-pártisajtós karrierjét. A neve ugyanis már a 2009-ben induló Barikád című hetilap impresszumában is felbukkant – mint szerkesztőbizottsági tag. Ez a lap a Jobbik radikális, gyűlöletkeltő és főleg cigányellenes üzeneteinek célba juttatásában játszott komoly szerepet. 2009-ben a Barikád országos botrányt robbantott ki azzal, hogy borítóján a hátulról fényképezett Szent Gellért szobra volt látható, amint a hagyományos zsidó jelképet, a menórát a főváros fölé tartja. Hozzá pedig a kérdés: „Ébresztő Budapest! Ezt akarjátok?” A lapszám cíkcímei pedig gyorsan egyértelművé tették, hogy a jobbikos Barikád pontosan mire is vonatkoztatta az ébresztő fűjását:

- Szabadrablás „Judapestén”
- Sukoró csak a jéghegy csúcsa – izraeli térfoglalás a magyar ingatlanpiacon
- Küzdelem a gyarmatosítók ellen – Grespik László a liberális ügyvédi kamaráról és az izraeli felvásárlásról

„Nehezen értelmezhető másként, mint nyílt antiszemita uszításként” – értékelte akkor a borítót veretes őszinteséggel az az Index,

ahol ma az egykori Barikád-újságíró Nótin dolgozik, aki annak idején a botrányok ellenére is a Barikád szerkesztőbizottsági tagja maradt – írja a *Mandiner.hu*.

Nincs helye a közbeszédben az antiszemita toposzoknak

Forrás: tenyek.hu, hirtv.hu, hirado.hu, 24.hu, neokohn.hu, tev.hu

2020. december 14-15. A *Tények.hu* birtokába jutott hangfelvétel alapján Baranyi Krisztina, ferencvárosi polgármester a következőket mondta egy online önkormányzati ülésen: „Így van, tehát akkor most döntsük el. Nem adjuk el a telket, nincs belőle semennyi bevételünk. Viszont a rohadt, szemét, zsidó befektető az nem építhet 1200 négyzetméteren többet. Ugye?”

A vizályt egy üres telek robbantotta ki, ami az önkormányzat tulajdona. A telek eladásáról, a képviselő-testület már az év elején döntött. A pályázatot az illetékes önkormányzati bizottság írta ki, a minimális eladási árat is a bizottság határozta meg.

Baranyi Krisztina - forrás: tev.hu

Később erről a telekről folyt a vita egy testületi ülésen, amit egy jogszabály miatt csak a telekszomszéd vásárolhat meg. A férfi tisztességes árat is kínált a területért, a minimálárnál még többet is ajánlott, de több ferencvárosi képviselőnek is kétségei támadtak az eladással kapcsolatban. A momentumos Jancsó Andrea és a Jobbik helyi képviselőit tömörítő Új Pólus frakció jelen piaci körülmények között kevésnek tartotta a befektető által ajánlott árat.

Baranyi Krisztina a Facebook-oldalán az alábbi nyilatkozatot tette közzé:

„... nem zsidózom le a történetben szereplő vállalkozót, hanem éppen, hogy én vontam kérdőre vitapartneremet esetleges antiszemítizmusuk miatt. »Nem adjuk el a telket, nem lesz

belőle semennyi bevételünk, viszont a rohadt szemét zsidó befektető, az nem építhet 1200 négyzetméterrel többet. Ugye?» A mondat egy több órás online vita végén hangzott el, ahol néhány képviselő egy kisebb önkormányzati telek eladása ellen szólalt fel. Ekkor már nem maradt más érv az álláspontjuk mellett, mint amit én ebben a kérdésben valóban provokatíván felteszek: csak nem a befektető származása ellen van kifogásuk?» Egyúttal megjegyezte, hogy jogi eljárást indít a hazugságokat terjesztő sajtótermékekkel szemben.

Alapítványunk, a Tett és Védelem az ügyvel kapcsolatban közleményt adott ki:

„Aggodalommal vettük tudomásul, hogy egy IX. kerületi ingatlaneladás kapcsán kialakult vitában ismét előkerült az antiszemita kártya. Sajnálatosnak és károsnak tartjuk, hogy az utóbbi időszakban egyre több politikai, gazdasági természetű vitában a zsidóságot használják aduásként, sokszor taszító sztereotípiák és negatív karaktervonások kíséretében. Problémásnak tartjuk, hogy egy felelős közéleti szereplő nyilvános vitában ilyen meggondolatlan képzetársítást enged meg magának, függetlenül a politikai hovatartozásától és motivációitól. Valamennyi politikai és közéleti szereplőt önmérsékletre, higgadságra szólítunk fel, és határozottan elítélünk minden antiszemita toposz mögé bújtatott érvelést a közéleti vitákban.”

Az MTK is csatlakozott az IHRA antiszemitizmus elleni nemzetközi kampányához

Forrás: mazsihisz.hu

2020. december 17. A több mint 130 éves múltra visszatekintő Magyar Testgyakorlók Köre (MTK) – követve a Ferencvárosi Torna Club (FTC), a Chelsea FC és a Borussia Dortmund példáját – csatlakozott a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség (IHRA) antiszemitizmus elleni nemzetközi kampányához.

Deutsch Tamás, az MTK elnöke az IHRA vezetőihez eljuttatott levelében a következőket írja:

"Az antiszemitizmus terjedése a világon szomorú valóság, és minden erőnkkel küzdenünk kell ellene. Az MTK több mint 130 éves fennállása során mindig, még a legnehezebb időkben is büszke volt zsidó gyökereire.

A magas szintű sporttevékenység folytatása mellett a klub büszkén ápolja zsidó örökségét. Ahogyan arra a levele nagyon helyesen felhívja a figyelmet, az antiszemitizmus operatív meghatározása hatékonyan segítené elő az ellene való küzdelmet és az esetleges jövőbeli incidensek megelőzését.

A fentiek alapján az MTK csatlakozni kíván kezdeményezésükhöz, és elfogadja az antiszemitizmus Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség által megfogalmazott, jogilag nem kötelező érvényű operatív meghatározását" – fogalmazott levelében Deutsch Tamás.

A Facebook letiltotta Novák Előd oldalát

Forrás: akibic.hu

2020. december 21. A Facebook letiltotta a Mi Hazánk alelnökének közel 140 ezer követővel rendelkező oldalát a felhasználók hírvonaláról, így az egyes bejegyzések korábbi, több tízezres elérési szinte nullára csökkentek, csak a facebook.com/novakelod oldalt közvetlenül felkeresők látják tartalmait.

Mint arról Alapítványunk októberi jelentésében beszámoltunk, a Mi Hazánk Mozgalom október 23-i rendezvényén a párt elnöke, Toroczkai László arról beszélt, hogy a kommunista vezetők zsidó származására kell a hangsúlyt tenni:

forrás: nemzetisport.hu

Novák Előd - forrás: tev.hu

„Köves Szmó biztosan feljelent ezért is, de feltenném azt a költői kérdést, miért van az, hogy Rákosi és Gerő is zsidó származásúak voltak?” – mondta.

Idén egy korábbi jelentésünkben meg arról írtunk, hogy Novák Előd júliusban azért harcolt a XI. kerületi önkormányzatnál, hogy Horthy parknak nevezzék el az egyik névtelen közterületet. De a pártnak és prominens tagjainak korábban is voltak antiszemita megnyilvánulásai.

A Facebook idén több szélsőjobboldali személy és fórum jelenlétét korlátozta a közösségi oldalon. Törölték a Kuruc.info oldalát, cikkei megoszthatatlanok lettek.

A Facebook törölte a Mi Hazánk Mozgalom elnökének, Toroczka Lászlónak 207 ezer követővel rendelkező hivatalos közösségi oldalát is. Idén októberben pedig törölték a Mi Hazánk több mint 80 ezer követővel rendelkező oldalát is.

Hová lett a karantén? – 8 éve volt a „zsidólistázás” elleni tüntetés

Forrás: neokohn.hu

2020. december 30. A *Neokohn.hu* emlékezett meg a Gyöngyösi Márton „zsidólistázás” parlamenti beszéde után nyolc évvel ezelőtt megszervezett tömegtüntetéséről.

forrás: origo.hu

A *Tömegtüntetés a nácizmus ellen* névre keresztelt demonstrációt a Mazsihisz, a Hit Gyülekezete és az Élet Menete Alapítvány szervezte azután, hogy Gyöngyösi Márton a Jobbik külpolitikai szakértője azonnali kérdésében a Magyarországon élő zsidók jelentette nemzetbiztonsági kockázatról beszélt. A tüntetésen felszólt Bajnai Gordon volt miniszterelnök, Mesterházy Attila az MSZP elnöke és Rogán Antal, a Fidesz akkori frakcióvezetője.

A jobbikos politikus a tüntetést kiváltó parlamenti felszólalásában egész pontosan azt szorgalmazta, hogy a kormány mérje fel „az itt élő, és különösen a magyar országgyűlésben és a magyar kormányban hány olyan zsidó származású ember van, aki bizonyos nemzetbiztonsági kockázatot jelent Magyarország számára. Úgy gondolom, hogy adóssai egy ilyen felméréssel Magyarországnak”.

Gyöngyösi Márton - forrás: index.hu

Gyöngyösi Márton azóta több ízben elmondta, hogy nem a zsidó származású emberekre, hanem az izraeli-magyar kettős állampolgárokra gondolt. Való igaz, hogy a Jobbik pár nappal a politikus azonnali kérdése előtt tüntetett az izraeli nagykövetség ellen, a politikus felszólalásának egésze a kormány Izrael-barát politikáját bírálta, kérdése pedig ebben a szöveggörnyezetben hangzott el. Nem volt egyértelmű az sem, hogy Gyöngyösi milyen körben képzelte el a zsidók – vagy az izraeli állampolgárok – összeírását.

Gyöngyösi a *Válasz.hun*nak múlt év februárjában adott interjújában azt mondta, hogy a kormány és az országgyűlés kettős állampolgár tagjaira gondolt. Mint a *Válasz.hun*nak érvelt, Izraelben törvény rendelkezik a kettős állampolgárok kiszűréséről és a Kneszetnek sem lehetnek kettős állampolgár tagjai, hasonló törvény pedig az Egyesült Államokban is létezik.

Stumpf András kérdésére, amely arra vonatkozott, hogy miért éppen az izraeli állampolgárok listázása merült fel és nem az összesé, azonban Gyöngyösi helyben hagyta, hogy az „az akkori Jobbikból is következett” és elismerte, hogy a zsidók és az izraeliek emlegetése nem állt távol pártjától 2012-ben.

„A fasizmus egy vírus, a Jobbik pedig a vírusgazda”

– jelentette ki határozottan a tüntetés színpadáról 2012 decemberében Mesterházy Attila az akkori legnagyobb ellenzéki párt, az MSZP elnöke az összegyűlteknél, aki ugyanott bejelentette, hogy pártja csatlakozik a Demokratikus Koalíció kezdeményezéséhez, hogy „karanténba zárják” a Jobbikot.

Mesterházy Attila - forrás: 24.hu

A Neokohn megkereste az egykori szónokokat, közülük Mesterházy Attila válaszolt kérdéseikre. Az MSZP akkori elnöke szerint nem a baloldal, hanem a

Jobbik értékrendje változott akkorát, hogy ami akkor elképzelhetetlen volt, mára valósággá vált: „nem kormány és a baloldali pártok állnak egy oldalon a Jobbikkal szemben, hanem a Jobbik és a baloldali pártok a kormánnyal szemben. A Jobbik akkor még valóban olyan politikát képviselt, hogy egy lapon se szerepelhetett egy baloldali politikus neve az övékével.

Azóta látható módon rájöttek, hogy téves utat választottak. Ez a változás a közbeszédet is meghatározza. Ma már nem hangozhatnak el a parlamentben olyan mondatok, amelyeket akkor Gyöngyösi Márton elmondott” – fejtette ki Mesterházy.

Gyöngyösi Márton is szembesítette az újság azzal, hogy a Jobbik a mai állás szerint közös listán fog indulni azokkal, akik egykor karanténba szorították volna. Válaszát szó szerint idézte a lap:

„Ami Mesterházy Attila kijelentéseit illeti, arról érdemes lenne őt magát megkérdezni. Szocialista politikusként azt tette akkor, amit a székértáborokra tagolódott Magyarországon politikai ellenfelével tesz egy politikus, ha lehetősége adódik rá: egy Hitgyülekezete által akkurátusan megszervezett »spontán tömegtüntetésen« kiveszi kontextusából a kijelentést, csavar rajta egyet, és felháborodik. Nem haragszom rá, mert hibáztam, a magyar közéletben pedig hibázni nem lehet, bocsánat pedig nincs. Meggyőződésem, hogy Orbán rémuralma megtanította az ellenzéket a változás képességére, szocialistákat, jobbikosokat egyaránt.”

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ELJÁRÁSBAN KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI

Alapítványunk ebben a hónapban új eljárást nem kezdeményezett és a korábbi eljárásokkal kapcsolatban sem történt előrelépés.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	december 1.	Zsidókat fenyegetnek levélben Nagykállóban	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Fenyegetés
2.	december 1.	Szalai Kálmán: Demeter mindenképpen átlépett egy határt	Közösségi hírek, reakciók
3.	december 8.	Antiszemita botrány egy mai indexes régi lapjában	Egyéb hírek
4.	december 9-14.	Rongálás és kegyeletsértés a tállyai zsidó temetőben	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Rongálás
5.	december 14-15.	Nincs helye a közbeszédben az antiszemita toposzoknak	Egyéb hírek
6.	december 17.	Az MTK is csatlakozott az IHRA antiszemitizmus elleni nemzetközi kampányához	Egyéb hírek
7.	december 21.	Magyarország: Orbán antiszemitizmus-problémája	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
8.	december 21.	A Facebook letiltotta Novák Előd oldalát	Egyéb hírek
9.	december 22.	Izraeli nagykövet: Magyarországon szabadon sétálhatnak az utcán a zsidók	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
10.	december 30.	Hová lett a karantén? – 8 éve volt a „zsidólistázás” elleni tüntetés	Közösségi hírek, reakciók

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Liga, mint európai szervezet helyi partnerekkel együttműködésben végzi munkáját. Magyarországi partnere a Tett és Védelem Alapítvány, amely zsidó szervezetek civil kezdeményezése és a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.

Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Tett és Védelem Liga,
Szalai Kálmán titkár

Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Bodó Gábor kutató, Brüsszel Intézet
Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: Bodnár Dániel filozófus,
Tett és Védelem Liga Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak,
a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő
irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a
jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag
a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a
forrás pontos megjelölésével.

2020 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM LIGA

1040 Brüsszel, Rue de Froissart 109.
<http://www.apleu.org>

